

P6_TA(2005)0291

Instrument finansowy na rzecz środowiska (LIFE+) *I**

Rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego w sprawie projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE+) (COM(2004)0621 — C6-0127/2004 — 2004/0218(COD))

(Procedura współdecyzji: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2004)0621) ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 251 ust. 2 oraz art. 175 ust. 1 Traktatu WE, zgodnie z którymi projekt został przedstawiony przez Komisję (C6-0127/2004),
 - uwzględniając art. 51 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Budżetowej (A6-0131/2005);
1. zatwierdza po poprawkach projekt Komisji;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przedłożenie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego projektu lub zastąpienie go innym tekstem;
 3. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

⁽¹⁾ Dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym.

P6_TC1-COD(2004)0218

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 7 lipca 2005 r. w celu przyjęcia rozporządzenia (WE) nr .../2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE+)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Środowisko jako jeden z wymiarów strategii trwałego rozwoju UE, przyjętej na posiedzeniu Rady Europejskiej w Göteborgu w 2001 r., jest priorytetem pomocy wspólnotowej i będzie finansowane przede wszystkim za pośrednictwem programów dotyczących spójności, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, badań, innowacji, konkurencyjności, działań przedakcesyjnych, rozwoju oraz pomocy zewnętrznej.

⁽¹⁾ Dz.U. C....

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2005 r.

Czwartek 7 lipiec 2005

- (2) Jako że te programy wspólnotowe **w najmniejszym stopniu** nie obejmują wszystkich nadrzędnych celów finansowania środowiska, istnieje potrzeba wsparcia wspólnotowej polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności priorytetów określonych w ramach Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, ustanowionego decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽¹⁾, **przyczyniając się w ten sposób do trwałego rozwoju.**
- (3) **Wśród wspomnianych priorytetów znajduje się cel zahamowania utraty różnorodności biologicznej do 2010 r. i konieczność ochrony obszarów przyrodniczych o znaczeniu wspólnotowym. Wysiłki poczynione w celu określenia i wyznaczenia obszarów Natura 2000 wymagają kontynuacji i stałego wsparcia, w szczególności w stosunku do zarządzania określonymi terenami, w zakresie w jakim wyraźnie przyczyniają się one do realizacji cytowanych celów. Sieć Natura 2000 jest regulowana dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa („Dyrektywa Ptasia”)⁽²⁾ i dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory („Dyrektywa Siedliskowa”)⁽³⁾, której art. 8 zezwala na współfinansowanie przez Państwa Członkowskie i Wspólnotę.**
- (4) **W maju 2004 r. w Malahide Państwa Członkowskie uzgodniły, że konieczne jest dokonanie ustaleń zapewniających odpowiednie i gwarantowane przez Wspólnotę współfinansowanie sieci Natura 2000. Komisja oszacowała roczne koszty zarządzania siecią Natura 2000 na 6 100 000 000 EUR rocznie, bez uwzględnienia chronionych obszarów morskich. Liczba ta prawdopodobnie jest zaniżona w stosunku do kosztów całkowitych, a zatem powinna być uznana za konieczne minimum.**
- (5) Wyzwaniom związanym z efektywnym rozwojem i realizacją polityki ochrony środowiska w ramach Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska można stawić czoła jedynie udzielając wsparcia dla prezentacji innowacyjnych podejść do zagadnień polityki, konsolidację bazy wiedzy, tworzenie potencjału wdrożeniowego, wspieranie dobrych rządów oraz propagowanie współpracy w ramach sieci, wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk, a także doskonaląc rozpowszechnianie informacji, podnoszenie świadomości i komunikację.
- (6) **Raport końcowy w sprawie finansowania programu Natura 2000, przygotowany w 2001 r. przez grupę roboczą ekspertów ds. art. 8 Dyrektywy Siedliskowej, zawiera zalecenie, aby w krótkim czasie „dokonano znacznego zwiększenia finansowania LIFE-Nature, a działanie tego instrumentu zostało uproszczone oraz by było łatwiej stosowane w celu wspierania potrzeb w zakresie inwestycji kapitałowych różnorodnych obszarów Natura 2000”.**
- (7) **Art. 6 Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska ustanawia priorytet dotyczący utworzenia sieci Natura 2000 oraz zapewnienia instrumentów i środków technicznych i finansowych potrzebnych do jej całkowitego wprowadzenia w życie oraz umożliwienia ochrony gatunków chronionych przez Dyrektywę Siedliskową i Dyrektywę Ptasią, jak również obszarów o znaczeniu wspólnotowym, poza obszarami objętymi programem Natura 2000.**
- (8) **W konkluzjach przyjętych w dniu 11 lipca 2002 r. Rada uznała, że przepisy dotyczące zarządzania siecią zawarte w Dyrektywie Siedliskowej powinny zostać wdrożone jak najszybciej i że konieczne jest zajęcie się sprawą finansowania, z uwzględnieniem kwestii odpowiednich ram wspólnotowego współfinansowania; wezwała Komisję do wykorzystania komunikatu w sprawie finansowania sieci Natura 2000 do przedstawienia różnorodnych opcji odpowiednich i skutecznych wspólnotowych ram finansowych, które zostaną włączone do przyszłych perspektyw finansowych Wspólnoty, oraz uznała, że Life-Nature ma kluczową rolę do odegrania w tworzeniu sieci Natura 2000 i generalnie w ochronie różnorodności biologicznej w Unii Europejskiej.**
- (9) Wsparcie w ramach niniejszego rozporządzenia powinno być zatem ukierunkowane na rozwój, realizację, monitorowanie i ocenę polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska **we wszystkich politykach europejskich**, jak również przekazywanie informacji na ich temat i rozpowszechnianie na terenie całej UE.
- (10) Wsparcia należy udzielać w drodze umów dotacyjnych oraz umów o zamówienia publiczne, określonych w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 1605/2002 Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽⁴⁾ („rozporządzenie finansowe”).

⁽¹⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 807/2003 (Dz.U. L 122 z 16.5.2003, str. 36).

⁽³⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

Czwartek 7 lipiec 2005

- (11) **Specjalne sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego nr 11/2003, które analizuje koncepcję, zarządzanie i wdrożenie instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE) oraz wnioski Rady z dnia 2 marca 2004 r., w których Rada z zadowoleniem przyjęła to sprawozdanie, wyrażają poparcie dla poglądu, iż LIFE staje się ważnym narzędziem wspólnotowej polityki w zakresie środowiska i wskazują, że jest to nadal jedyny instrument stosowany do wspierania tej polityki.**
- (12) Doświadczenia związane z dotychczasowymi instrumentami uwidoczniły potrzebę wieloletniego planowania oraz programowania, jak również skoncentrowania wysiłków poprzez wyznaczanie priorytetów oraz ukierunkowanie na obszary działalności mogące odnieść korzyść z pomocy finansowej Wspólnoty.
- (13) Istnieje potrzeba zmniejszenia liczby programów oraz uproszczenia procesu programowania i zarządzania poprzez wprowadzenie jednego udoskonalonego programu.
- (14) Należy jednak zapewnić sprawne przejście działań finansowanych w ramach dotychczasowych programów po ich wygaśnięciu, a także ich dalsze monitorowanie, kontrolę **i ocenę jakościową.**
- (15) Należy zapewnić, aby wsparcie w ramach niniejszego programu stanowiło uzupełnienie innych funduszy i instrumentów wspólnotowych.
- (16) Zgodnie z wnioskami z posiedzeń Rady Europejskiej w Luksemburgu (grudzień 1997) i w Salonikach (czerwiec 2003) należy uznać, że kraje kandydujące oraz kraje zachodnich Bałkanów uczestniczące w procesie stabilizacji i stowarzyszenia kwalifikują się do uczestnictwa w programach wspólnotowych zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich umowach dwustronnych zawartych z tymi krajami.
- (17) Rozporządzenie niniejsze ustanawia ramy finansowe na okres siedmiu lat, które mają stanowić podstawowy punkt odniesienia dla władz budżetowych w rozumieniu ust. 36 (propozycji) porozumienia międzyinstytucjonalnego z (xxx) między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej oraz poprawy procedury budżetowej [COM(2004)0498 wersja ostateczna].
- (18) Państwa Członkowskie nie są w stanie na własną rękę zrealizować w wystarczającym stopniu celów Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska uzgodnionych na poziomie Wspólnoty, co stanowi uzasadnienie dla pomocy wspólnotowej, pod warunkiem że nie będzie wykraczała poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cele

Niniejszym ustanawia się instrument finansowy na rzecz środowiska, dalej zwany „LIFE+”.

Ogólnym celem LIFE+ jest wspieranie **ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, zwłaszcza zarządzania siecią Natura 2000, oraz** rozwoju i realizacji wspólnotowej polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska w ramach propagowania trwałego rozwoju.

LIFE+ będzie stanowił wsparcie dla realizacji Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, a w szczególności będzie przyczyniał się do:

- osiągnięcia takiej jakości środowiska, że zanieczyszczenia nie będą powodowały szkodliwych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego i środowiska,
- **zdecydowanego ograniczenia** gazów cieplarnianych w atmosferze, **aby doprowadzić do ich ustabilizowania** na poziomie zapobiegającym niebezpiecznej ingerencji antropogenicznej w system klimatyczny **i złagodzić w ten sposób ewentualny kryzys gospodarczy, społeczny i środowiskowy,**

Czwartek 7 lipiec 2005

- ochrony, zachowania, **zarządzania**, przywrócenia i ułatwienia funkcjonowania **środoisk** i siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny, **w szczególności występujących na terenach chronionych w ramach sieci Natura 2000**, w celu zahamowania procesu pustynnienia oraz utraty różnorodności biologicznej,
- **ochrony europejskich lasów jako całości dzięki środkom monitorowania i usuwania czynników powodujących ich niszczenie**,
- propagowania lepszego zarządzania zasobami naturalnymi i odpadami oraz tworzenia zachęty do przechodzenia na bardziej zrównoważone systemy produkcji i konsumpcji,
- rozwijania strategicznego podejścia do tworzenia, realizacji i integracji polityki, w tym poprawy zarządzania środowiskiem, **informowania**, zwiększania świadomości i **przekonywania do praw i obowiązków, kosztów i korzyści oraz wartości dodanej, jaką stanowi środowisko w politykach sektorowych**,
- **zwiększenia zaangażowania obywateli Europy w realizację celów dotyczących środowiska**.

Artykuł 2

Zakres, cele szczegółowe i kryteria ogólne

1. LIFE+ będzie miał **trzy** komponenty, służące realizacji celów środowiskowych określonych w art. 1.

Komponent „Natura i Różnorodność Biologiczna” będzie:

- **przyczyniać się do tworzenia terenów Natura 2000, wprowadzania sieci i wymiany praktyk i wiedzy z nimi związanych;**
- **przyczyniać się do zarządzania terenami Natura 2000, stosownie do Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej oraz do zachowania lub odtworzenia naturalnych siedlisk i/lub populacji gatunków we właściwym stanie ochrony, przyczyniając się w ten sposób do realizacji wyznaczonych celów zmierzających do zahamowania utraty różnorodności biologicznej do 2010 r. i w okresie późniejszym;**
- **przyczyniać się do ochrony i wspomagania ogólnego zarządzania rzekami i obszarami dna morskiego objętymi siecią NATURA 2000.**

Komponent „LIFE+ Realizacja i Zarządzanie” będzie:

- przyczyniać się do rozwoju i demonstracji innowacyjnych podejść do zagadnień polityki oraz instrumentów politycznych, **wykazując ich wartość dodaną dla środowiska;**
- przyczyniać się do konsolidacji bazy wiedzy do celów tworzenia, szacowania, monitorowania i oceny polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska;
- wspierać projektowanie i realizację podejścia i **inicjatyw na rzecz** do monitorowania i oceny stanu środowiska, a także mających na niego wpływ czynników, nacisków i reakcji;
- **zachęcać do wykorzystania nowych technologii ułatwiających zarządzanie środowiskiem, zapobieganie lub ograniczenie klęsk naturalnych lub spowodowanych przez człowieka, w tym pożarów lasów oraz oczyszczanie zanieczyszczonych rzek i dna mórz;**
- **umożliwiać przygotowanie modeli zarządzania zachowujących różnorodność biologiczną lasów oraz przyczyniać się do ochrony gleby, zapobiegania zagrożeniom i zwalczania pożarów na terenach leśnych;**
- **wspierać** realizację wspólnotowej polityki ochrony środowiska ze szczególnym naciskiem na działania wdrożeniowe na poziomie lokalnym i regionalnym;

Czwartek 7 lipiec 2005

- zapewniać wsparcie na rzecz lepszego zarządzania środowiskiem, **w tym poprzez nieformalne sieci współpracy władz odpowiedzialnych za ochronę środowiska, jak np. Sieć Unii Europejskiej na rzecz Wprowadzenia i Stosowania Prawa Ochrony Środowiska (IMPEL)**, oraz poszerzenia udziału zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, w **rozwoju** i realizacji polityk **Unii Europejskiej**.

Komponent „LIFE+ Informacja i Komunikacja” będzie:

- rozpowszechniać informacje i podnosić świadomość w zakresie ochrony środowiska;
- **zwiększać świadomość korzyści płynących z tego podejścia dla polityk sektorowych oraz sprawić, aby pojęcie trwałego rozwoju było czytelne;**
- wspierać działania towarzyszące (działania informacyjno-komunikacyjne, kampanie, konferencje, itd.), **które zapewnią wartość dodaną w skali europejskiej;**
- **zapewniać wsparcie potrzebne do tworzenia baz danych oraz rozwoju środków i usług umożliwiających lepszy dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku.**

2. Przykładowy wykaz kwalifikujących się tematów i działań przedstawiono w Załączniku I.

3. **Projekty finansowane przez LIFE+ spełniają następujące ogólne kryteria:**

- a) **muszą mieć znaczenie wspólnotowe w takim stopniu, by w znaczący sposób przyczyniały się do osiągnięcia celu ogólnego określonego w art. 1;**
- b) **muszą być realizowane przez strony wiarygodne pod względem technicznym i finansowym;**
- c) **muszą być wykonalne pod względem technicznym oraz w kontekście czasu, budżetu i celowości.**

Projekty mogą być traktowane priorytetowo, jeżeli opierają się na wielonarodowym podejściu, które ma dać lepsze rezultaty w kontekście realizacji celów, biorąc pod uwagę wykonalność i koszty.

4. **Kryteria finansowania mające zastosowanie do projektów w ramach komponentu „LIFE + Realizacja i Zarządzanie” są określone w Załączniku I. Kryteria finansowania dotyczące dotacji na pokrycie kosztów operacyjnych i dotacji na działania są określone w Załączniku III.**

Artykuł 3

Rodzaje interwencji

1. Finansowanie wspólnotowe może przyjmować następujące formy prawne:

- umów dotacyjnych,
- umów o zamówienia publiczne.

2. Dotacje wspólnotowe mogą być udzielane w konkretnej postaci oraz w drodze konkretnych umów, takich jak umowy ramowe o partnerstwie czy też uczestnictwo w mechanizmach finansowych oraz funduszach. Mogą one przybierać formę współfinansowania dotacji na pokrycie kosztów operacyjnych lub dotacji na działania. W przypadku dotacji na działania maksymalny udział współfinansowania zostanie określony w rocznych programach pracy. Dotacje na pokrycie kosztów operacyjnych dla podmiotów realizujących cele służące ogólnemu interesowi europejskiemu nie mogą podlegać przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym stopniowego zmniejszania poziomu przyznaných środków.

3. **Dotacje wspólnotowe do zarządzania terenami Natura 2000 przybiorą formę współfinansowania. Współfinansowanie kosztów związanych z zarządzaniem tymi terenami wynosi 50 % i może osiągnąć maksymalny poziom 75 %. Specyficzne kryteria dla terenów kwalifikujących się do wsparcia finansowego przewyższającego 50 % zostały określone w programach wieloletnich.**

Czwartek 7 lipiec 2005

4. Ponadto przewiduje się wydatki na działania towarzyszące w drodze umów o zamówienia publiczne, w którym to przypadku środki wspólnotowe obejmą zakup towarów i usług. Obejmie to, między innymi, wydatki na działania informacyjno-komunikacyjne, opracowanie, realizację, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i przepisów prawa.

5. Komisja wspiera projekty regionalne, w których biorą udział grupy kilku gmin oraz projekty międzyregionalne lub transgraniczne.

Artykuł 4

Programowanie

1. Finansowanie będzie udzielane na wsparcie wieloletnich programów strategicznych opracowanych przez Komisję **w porozumieniu z Parlamentem Europejskim**. Programy te będą określały zasadnicze cele, **ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby zapewnienia wartości dodanej**, priorytetowe obszary działania, rodzaj działań oraz oczekiwane wyniki finansowania wspólnotowego w odniesieniu do celów wytyczonych w art. 1 **oraz będą zawierały szacunki** finansowe.

2. Państwa Członkowskie muszą mieć możliwość elastycznego kształtowania i dostosowywania strategicznego planowania Unii Europejskiej do swoich potrzeb i priorytetów.

3. Roczne programy pracy będą oparte na wieloletnim programie strategicznym i będą określały, w odniesieniu do danego roku, cele, obszary działania, kalendarz, oczekiwane wyniki, sposoby realizacji, kwoty finansowe oraz maksymalny wskaźnik współfinansowania.

4. Programy wieloletnie będą przyjmowane zgodnie z art. 251 Traktatu.

5. **Roczne** programy będą przyjmowane zgodnie z procedurami określonymi w art. 12.

6. Programy wieloletnie i roczne mogą być w razie potrzeby zmieniane w trakcie ich realizacji zgodnie z tymi samymi procedurami.

Artykuł 5

Procedury finansowe
oraz środki wykonawcze

1. Komisja realizuje pomoc wspólnotową zgodnie z *rozporządzeniem finansowym*.

2. Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu realizacji części budżetu **organom zarządzającym obejmującym podmioty** z krajowego sektora publicznego bądź **pełniące** misję publiczną podmiotom prawa prywatnego na podstawie przepisów art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego, zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w *Załączniku II*. **Niemniej jednak Komisja będzie zobowiązana do jej nadzoru, zatwierdzania i oceny, a następnie do złożenia sprawozdania w formie komunikatu dla Parlamentu Europejskiego.**

3. Komisja zadba o stworzenie nowych miejsc pracy dzięki wdrażaniu LIFE+, zwłaszcza w oparciu o perspektywę lizbońską.

Artykuł 6

Beneficjenci

Program LIFE+ otwarty jest dla podmiotów i instytucji publicznych i/lub prywatnych, a w szczególności:

- **właścicieli i zarządców terenów Natura 2000,**
- władz krajowych, regionalnych i lokalnych,
- wyspecjalizowanych podmiotów przewidzianych w przepisach unijnych,
- organizacji międzynarodowych – w odniesieniu do działań w Państwach Członkowskich oraz w krajach, o których mowa w art. 7,
- organizacji pozarządowych.

Artykuł 7

Uczestnictwo państw trzecich

Następujące kraje mogą uczestniczyć w programach finansowanych w ramach LIFE+ pod warunkiem uzyskania uzupełniających środków:

- kraje EFTA będące członkami EOG zgodnie z postanowieniami Porozumienia o EOG,
- kraje kandydujące, które złożyły wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej, jak również kraje zachodnich Bałkanów uczestniczące w procesie stabilizacji i stowarzyszenia.

Artykuł 8

Uzupełnianie się instrumentów finansowych

Operacje finansowania w ramach niniejszego rozporządzenia nie mogą być objęte podstawowym zakresem **lub kryteriami kwalifikacji** innych wspólnotowych instrumentów finansowych, jak również nie mogą być przedmiotem pomocy udzielanej na ten sam cel w ramach tych instrumentów. Beneficjenci niniejszego rozporządzenia przekazują **organowi zarządzającemu określonemu w art. 5 ust. 2** informacje na temat środków otrzymanych z budżetu WE oraz oczekujących na załatwienie wniosków o przyznanie finansowania. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności w stosunku do innych instrumentów wspólnotowych.

Komisja zagwarantuje utworzenie odpowiednich mechanizmów w celu zapewnienia koordynacji kolejnych etapów, od planowania do wdrażania, między programami operacyjnymi i wykorzystaniem funduszy LIFE+, funduszy strukturalnych, Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa (EAFRD) oraz Europejskiego Funduszu Rybołówstwa (EFF).

Artykuł 9

Okres trwania i zasoby budżetowe

1. Rozporządzenie niniejsze będzie realizowane od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

Ramy finansowe dla realizacji niniejszego instrumentu ustala się na poziomie 2 190 000 EUR, **powiększone o 35% potrzeb sieci Natura 2000, zgodnie z oceną Państw Członkowskich i Komisji, czyli ogółem 9 540 000 EUR** na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. (siedem lat), **mając na uwadze, że przy wykorzystaniu innych funduszy pokrywane są wszystkie potrzeby programu Natura 2000, szacowane na 21 000 000 EUR.**

2. Środki budżetowe przyznane na działania określone w niniejszym rozporządzeniu zostaną ujęte w corocznym przydziale środków w ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki zatwierdzane są przez władze budżetowe w granicach perspektywy finansowej.
3. Indykatywny podział wsparcia finansowego pomiędzy trzy komponenty LIFE+ przedstawiony jest w Załącznikach I i III.

Artykuł 10

Monitoring

1. Dla każdego działania finansowanego w ramach LIFE+ beneficjent zobowiązany jest przedstawiać **organowi zarządzającemu określonemu w art. 5 ust. 2** sprawozdania techniczne i finansowe z postępu prac. Sprawozdanie końcowe przedstawiane jest w terminie trzech miesięcy od zakończenia działania. Komisja określa formę i zawartość sprawozdań **zgodnie z procedurą określoną w art. 12.**
2. Z zastrzeżeniem kontroli prowadzonych przez Trybunał Obrachunkowy we współpracy z właściwymi krajowymi organami bądź departamentami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu, bądź innych inspekcji prowadzonych zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy oraz inni pracownicy Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, w odniesieniu do działań finansowanych w ramach LIFE+.
3. Kontrakty i umowy, a także umowy z wyznaczonymi podmiotami, o których mowa w art. 5 ust. 2, wynikające z niniejszego rozporządzenia, muszą w szczególności zawierać postanowienia dotyczące nadzoru i kontroli finansowej ze strony Komisji (bądź jej upoważnionego przedstawiciela) oraz kontroli Trybunału Obrachunkowego, w tym w miarę potrzeby kontroli na miejscu.

Czwartek 7 lipiec 2005

4. Beneficjent pomocy finansowej zobowiązany jest przez okres pięciu lat od ostatniej płatności z tytułu danego działania przechowywać do wglądu Komisji wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki poniesione na to działanie.
5. W oparciu o wyniki sprawozdań i kontroli wyrwykowych, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, Komisja w miarę konieczności dostosowuje początkowo zatwierdzoną skalę bądź warunki przyznawania pomocy finansowej oraz harmonogram płatności.
6. Komisja podejmuje wszelkie inne kroki w celu zweryfikowania, czy finansowane działania są realizowane we właściwy sposób oraz stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia i *rozporządzenia finansowego*.

Artykuł 11

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. W przypadku realizacji działań finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja zapewni ochronę interesów finansowych Wspólnoty poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom, korupcji i innym czynom zabronionym w drodze skutecznej kontroli oraz rewindykacji niesłusznie wypłaconych środków, a w przypadku wykrycia nieprawidłowości — w drodze skutecznych, proporcjonalnych i odstrasających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽¹⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ⁽²⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽³⁾.
2. W przypadku działań wspólnotowych finansowanych w ramach LIFE+ pojęcie nieprawidłowości, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oznacza każde naruszenie przepisów prawa wspólnotowego bądź naruszenie zobowiązań umownych, powstałe w wyniku działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować uszczerbek dla budżetu ogólnego Wspólnot bądź zarządzanych przez nich budżetów poprzez poniesienie nieuzasadnionych wydatków.
3. Komisja ogranicza, zawiesza lub odzyskuje kwoty pomocy finansowej udzielonej na działanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w tym niezgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia bądź decyzji, kontraktu lub umowy, na której mocy udzielono przedmiotowej pomocy, bądź jeśli okaże się, że w działaniu bez zgody Komisji wprowadzono zmiany, które są niezgodne z charakterem bądź warunkami realizacji danego projektu.
4. W przypadku niedotrzymania terminów lub gdy postęp w realizacji działania jedynie w części uzasadnia przyznaną pomoc finansową, Komisja zwraca się do beneficjenta o przedstawienie uwag w określonym terminie. W przypadku gdy beneficjent nie udzieli satysfakcjonującej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą pomoc finansową i zażądać zwrotu wypłaconych kwot.
5. Wszelkie nienależne kwoty są zwracane Komisji. Od kwot, które nie zostały zwrócone w odpowiednim czasie, naliczane są odsetki zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 12

Komitet

1. Komisję wspiera komitet, Komitet LIFE+, który jest złożony z przedstawicieli Państw Członkowskich i regionów mających uprawnienia i obowiązki dotyczące środowiska, a przewodniczy mu przedstawiciel Komisji. **Dla celów programu Natura i Różnorodność Biologiczna w ramach LIFE+, komitet jest komite-tem powołanym na mocy art. 20 dyrektywy 92/43/EWG.**
2. W przypadku gdy dokonano odniesienia do niniejszego ustępu, zastosowanie mają **art. 5 i 7** decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień jej art. 8.

Okres przewidziany w **art. 5 ust. 2** decyzji 1999/468/WE wynosi trzy miesiące.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

Czwartek 7 lipiec 2005

3. **Oprócz ogólnych przepisów przyjętych na mocy art. 7 i 8 decyzji 1999/468/WE, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu propozycje odnoszące się do środków podejmowanych przez komitet, a zwłaszcza środków związanych z planowaniem dystrybucji i alokacji rocznego budżetu LIFE+ (dotyczących samego rozporządzenia LIFE+ lub rocznych programów pracy).**

4. **Przewodniczący zaprosi na posiedzenia komitetu jako obserwatorów ekspertów z grup działających w ramach społeczeństwa obywatelskiego w celu omówienia dystrybucji i alokacji budżetu LIFE+ (dotyczących samego rozporządzenia LIFE+ lub rocznych programów pracy). Stosuje się zasady i warunki publicznego dostępu do dokumentów, mające zastosowanie do Komisji.**

Artykuł 13

Ocena

Programy wieloletnie są regularnie monitorowane w celu kontroli realizacji działań prowadzonych w ramach każdego komponentu **oraz oceny ich wpływu.**

LIFE+ jest przedmiotem oceny śródkresowej i oceny końcowej mającej na celu określenie jego wkładu w rozwój wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz sposobu wykorzystania środków.

Końcowa ocena przeprowadzana jest najpóźniej na rok przed zakończeniem. **Ocena śródkresowa i ocena końcowa są przedstawiane** Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 14

Uproszczenie i konsolidacja

1. W celu uproszczenia i konsolidacji niniejsze rozporządzenie uchyla i zastępuje następujące instrumenty: rozporządzenie Rady (WE) nr 1404/96 ⁽¹⁾, rozporządzenie (WE) nr 1655/2000 ⁽²⁾ wraz z jego przedłużeniem, decyzję nr 1411/2001/WE ⁽³⁾, decyzję nr 466/2002/WE ⁽⁴⁾ i rozporządzenie (WE) nr 2152/2003 ⁽⁵⁾.

2. Działania rozpoczęte przed 31 grudnia 2006 r. w ramach instrumentów, o których mowa powyżej, podlegają tym instrumentom do czasu zakończenia ich realizacji. Komitety przewidziane w ramach tych instrumentów zastępuje Komitet, o którym mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia. Obowiązki wynikające z powyższych instrumentów w zakresie monitorowania i oceny będą finansowane w ramach niniejszego rozporządzenia po ich wygaśnięciu.

Artykuł 15

Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia

Komisja ustanawia przepisy wykonawcze zgodnie z procedurami określonymi w art. 12.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1404/96 Rady z dnia 15 lipca 1996 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 1973/92 ustanawiające instrument finansowy na rzecz środowiska (LIFE) (Dz.U. L 181 z 20.7.1996, str. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1655/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. dotyczące instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE) (Dz.U. L 192 z 28.7.2000, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1682/2004 (Dz.U. L 308 z 5.10.2004, str. 1).

⁽³⁾ Decyzja nr 1411/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie wspólnotowych ram współpracy wspierającej zrównoważony rozwój miast (Dz.U. L 191 z 13.7.2001, str. 1). Decyzja zmieniona decyzją nr 786/2004/WE (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 7).

⁽⁴⁾ Decyzja nr 466/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 1 marca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy program działania na rzecz promocji organizacji pozarządowych działających głównie w sektorze ochrony środowiska (Dz.U. L 75 z 16.3.2002, str. 1). Decyzja zmieniona decyzją nr 786/2004/WE.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 2152/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania lasów i współpracy w zakresie ochrony środowiska we Wspólnocie (Forest Focus) (Dz.U. L 324 z 11.12.2003, str. 1). Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 788/2004 (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 17).

Czwartek 7 lipiec 2005

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PRZYKŁADOWE TEMATY I DZIAŁANIA
KWALIFIKUJĄCE SIĘ DO FINANSOWANIA

1. Tematy

Z uwagi na cele określone w art. 1, finansowanie **jest udzielane na ochronę przyrody i różnorodności biologicznej, w szczególności zarządzanie terenami Natura 2000 w Unii Europejskiej, na promocję organizacji pozarządowych działających przede wszystkim w dziedzinie ochrony środowiska na szczeblu europejskim oraz** na wsparcie realizacji priorytetów Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, czyli:

- zmiany klimatyczne: Europejski Program Zapobiegania Zmianom Klimatycznym (wraz z następującymi po nim programami);
- natura i różnorodność biologiczna: sieć Natura 2000, czyli działania takie jak innowacyjne podejście do zarządzania i planowania terenów, **w tym rozwój środków rynkowych i sposobów wykorzystania sieci do umożliwienia wykorzystania zasobów naturalnych w sposób zgodny z ich ochroną; monitorowanie stanu ochrony; fundusze na rozwój i wdrożenie planów działania dla ochrony gatunków;** odwrócenie trendu spadkowego w zakresie różnorodności biologicznej do roku 2010, monitorowanie lasów, interakcje środowiskowe we Wspólnocie oraz zapobieganie pożarom lasów, **pilne środki ochrony siedlisk i gatunków o najniższym stanie ochrony, jak również ochrona gatunków i zarządzanie terenami podmokłymi (moczarami i bagnami), siedliskami przybrzeżnymi, morskimi i słodkowodnymi;**
- środowisko i zdrowie: w tym Plan Działań na rzecz Środowiska i Zdrowia, Ramowa Dyrektywa Wodna, program „Czyste powietrze dla Europy” (CAFE) oraz strategie tematyczne dotyczące morza, gleby, miast i pestycydów;
- trwałe użytkowanie zasobów: strategie tematyczne dotyczące zasobów, zapobiegania i odzyskiwania odpadów oraz strategii zrównoważonej produkcji i konsumpcji;
- strategiczne podejście do tworzenia, realizacji i egzekwowania polityki, w tym ocena wpływu na środowisko oraz strategiczna ocena stanu środowiska;
- **dziedzictwo przyrodnicze; działania w rozumieniu sekcji I art. 2 Konwencji UNESCO w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego z dnia 16 listopada 1972 r.;**
- ocena ex-post wspólnotowych działań w zakresie polityki ochrony środowiska.